

STATSRÅDETS FÖRORDNING OM ÄNDRING AV STATSRÅDETS FÖRORDNING OM BEFOLKNINGSDATASYSTEMET

1. Huvudsakligt innehåll

I statsrådets förordning om befolkningsdatasystemet (128/2010, nedan *befolkningsdataförordningen*) föreslås ändringar som föranleds av den faderskapslag (11/2015) som trädde i kraft 2016 och den moderskapslag som träder i kraft 2019 (253/2018). Som en följd av omorganiseringen av förvaltningen i fråga om utlänningar görs det ändringar även i fördelningen av behörigheterna mellan magistraten. Dessutom föreslås det att de uppgifter som gäller fastigheter ändras så att man i befolkningsdatasystemet kan ta i bruk en permanent lägenhetsbeteckning.

2. Bemyndigande att utfärda förordning

Förordningen utfärdas med stöd av 10 § 1 mom., 13 § 2 mom., 14 § 2 mom., 16 § 2 mom., 21 § 3 mom. och 22 § 4 mom. i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009), nedan *befolkningsdatalagen*).

3. Föreslagna ändringar

Begreppet "barn inom äktenskapet" slopas

I 7 § i befolkningsdataförordningen föreskrivs det om uppgifter om familjerättslig ställning. Enligt gällande 7 § 1 mom. 1 punkten ska såsom uppgifter om barns och föräldrars familjerättsliga ställning uppgiften om huruvida ett barn är ett barn inom äktenskapet registreras i befolkningsdatasystemet. Den nya faderskapslagen trädde i kraft den 1 januari 2016, och i detta sammanhang upphävdes lagen om verkställigheten av faderskapslagen. I och med denna lagändring upphävdes den bestämmelse som begreppet "barn inom äktenskapet" har baserat sig på. Avsikten är att förordningen ska innehålla de begrepp som finns i den gällande lagen.

Därför föreslås det att 7 § 1 mom. 1 punkten i befolkningsdataförordningen ändras så att den motsvarar ordalydelsen i 2 § 1 mom. i faderskapslagen. Begreppet "barn inom äktenskapet" ersätts med begreppet "barnet är fött under äktenskapet".

Fastställandet av moderskap

Moderskapslagen stadfästes den 20 april 2018 och avses träda i kraft den 1 april 2019. I och med att lagen träder i kraft blir det lättare än förut att fastställa att ett barn har en annan mor. Adoption inom familjen ska inte längre vara en förutsättning för att kunna fastställa moderskapet. Till befolkningsdataförordningens 7 § 1 mom. om registreringen i befolkningsdatasystemet av uppgifter om barns och föräldrars familjerättsliga ställning fogas en ny punkt om fastställandet av moderskapet. Då ett barns mor fastställs enligt moderskapslagen, ska detta antecknas automatiskt i befolkningsdatasystemet.

Med grund i det ovannämnda föreslås det i 7 § 1 mom. i befolkningsdataförordningen en ny 4 punkt om fastställandet av moderskapet. Punkten om fastställandet av moderskapet ska följa efter 3 punkten om fastställandet av faderskapet så att punkterna bildar en logisk helhet. Samtidigt ändras numreringen i 7 § 1 mom. så att gällande 4-7 punkterna blir 5-8 punkter.

Den lokala polisens behörighet

I lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (senare *befolkningsdatalagen*) ändrades 22 § den 25 augusti 2016 (lag 504/2016) så att den lokala polisen togs bort från förteckningen av de myndigheter som har rätt att besluta om registreringen i befolkningsdatasystemet av de uppgifter som gäller utländska medborgare. Ändringen hänför sig till den omorganisering av förvaltningen i fråga om utlänningar som innebar att polisens uppgifter som gällde uppehållstillstånd överfördes till Migrationsverket. Av den orsaken stryks de onödiga hänvisningar till den lokala polisens behörighet som finns i 22 § i befolkningsdatalagen.

Den lokala polisen ska således inte längre ha behörighet att registrera uppgifter om utlänningar i befolkningsdatasystemet. Ändringen förutsätter att hänvisningarna om den lokala polisen stryks även i statsrådets förordning om befolkningsdatasystemet.

I 20 § 3 mom. och 44 § 1 mom. 3 punkten i befolkningsdataförordningen föreslås det att hänvisningarna till den lokala polisens uppgift med registreringen av uppgifter om utlänningar ska strykas.

Registrering av utländska medborgares födelsestat och födelseort

Tidigare när Skatteförvaltningen och Migrationsverket har registrerat uppgifter om en utländsk medborgare direkt i befolkningsdatasystemet har även uppgiften om personens födelsestat och födelseort i utlandet registrerats. Det har dock visat sig att uppgifterna inte alltid har baserat sig på en tillförlitlig handling, och korrigeringarna har orsakat extra arbete för magistraterna. Problemet löstes genom att slopa registreringen av dessa uppgifter. Av den orsaken föreslås det att de punkter i 20 § 3 mom. i befolkningsdataförordningen som gäller registrering av utländska medborgares födelsestat och födelseort ska strykas.

Registreringen av uppgifter om bildandet av en fastighet slopas

I 21 § i förordningen föreskrivs det om registrering i befolkningsdatasystemet av uppgifter om fastigheter och andra registerenheter. Enligt paragrafens 2 mom. 5 punkt ska i befolkningsdatasystemet registreras uppgifter om bildandet av fastigheter och andra registerenheter. Registreringen av dessa uppgifter föreslås bli slopad.

Delvis på grund av att registret har förts manuellt har kvaliteten på de tidigare uppgifter som bildats i befolkningsdatasystemet varit låg. År 2014 reformerade Lantmäteriverket fastighetsdatasystemet och tog i detta sammanhang i bruk en så kallad permanent fastighetsbeteckning. Motsvarande ändringar gjordes även i befolkningsdata-

systemet i samband med projektet för totalreformen av byggnadsuppgifterna i befolkningsdatasystemet (RaKi), och i samband med genomförandet av reformen i november 2014 avslutades upprätthållandet av de föränderliga fastighetsbeteckningarna. I detta läge var det ändamålsenligt att i praktiken även slopa registreringen av uppgifterna om bildandet av fastigheter. Samtidigt som registreringen avslutades kopierades de uppgifter om bildandet av fastigheter och andra registerenheter som fanns i befolkningsdatasystemet till en separat databas. I den databasen har man även registrerat alla de uppgifter i befolkningsdatasystemet som gäller byggnader, lägenheter och förvaltningsområden. Att upprätthålla dubbla register i befolkningsdatasystemet över uppgifterna om bildandet av fastigheter var inte ändamålsenligt, eftersom samma uppgifter ingick och uppdaterades i fastighetsdatasystemet.

Genom ändringen iakttas principen om ett basregister, eftersom uppgifterna endast registreras en gång och fås direkt ur det primära registret. Den dubbla kopieringen av uppgifter från ett basregister till ett annat kan således slopas.

Enligt 20 § 1 mom. i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster ska de personuppgifter som registrerats i befolkningsdatasystemet förvaras permanent. Enligt paragrafens 3 mom. får närmare bestämmelser om förvaring och avförande av befolkningsdatasystemets uppgifter om fastigheter, byggnader, lägenheter och lokaler utfärdas genom förordning av statsrådet. Om förvaring av uppgifter gäller dessutom vad som särskilt föreskrivs om förvaring av handlingar i arkivlagen (831/1994) eller i förordningar eller föreskrifter som utfärdats eller meddelats med stöd av den. Om förvaring eller avförande av uppgifterna om fastigheter har det inte föreskrivits genom förordning. När registreringen av uppgifterna om bildandet av fastigheter slopas kan de uppgifter som redan registrerats i systemet raderas, om inte något annat föreskrivs eller meddelas i förordningar eller föreskrifter som utfärdats med stöd av arkivlagen.

I 21 § 2 mom. i befolkningsdataförordningen föreslås det att 5 punkten om registrering av uppgifter om bildande av fastigheter eller andra registerenheter ska strykas. Därmed ändras numreringen i 21 § 2 mom. så att gällande 6-9 punkterna blir 5-8 punkter.

Ändring av definitionen av lägenhetsbeteckning

Bestämmelserna om lägenhetsbeteckningen finns i 26 § i befolkningsdataförordningen. Lägenhetsbeteckningen hör i och med kopplingen till adressen till de centrala uppgifterna i befolkningsdatasystemet, och personers adresser överläts via befolkningsdatasystemets informationstjänst till samhällets bruk i stor skala. Behovet av en permanent lägenhetsbeteckning har i första hand framkommit under projektet ASREK som går ut på att skapa ett elektroniskt aktielägenhetsregister. I detta register ska den permanenta lägenhetsbeteckningen fungera som en grund för förvaltningen av uppgifterna om de fysiska lägenhetsobjekten då särskilt befolkningsdatasystemets adressuppgifter och andra uppgifter om bostädernas egenskaper med hjälp av den permanenta lägenhetsbeteckningen kopplas till de uppgifter om aktiebolags bostäder som finns i aktielägenhetsregistret.

Användningssyftet med den permanenta lägenhetsbeteckningen är jämförbar med den permanenta byggnadsbeteckningen. Med andra ord kan den permanenta lägenhetsbeteckningen i framtiden utnyttjas som den primära uppgift som identifierar en lägenhet när uppgifter byts ut och länkas mellan system och register i samhället. En permanent lägenhetsbeteckning ska skapas för alla gamla och nya lägenheter. Även kommunens byggnadstillsyn ska få tillgång till dem i syfte att öka möjligheten att specificera uppgifterna om lägenheter i samhället. För att genomföra kommunernas ändringar i informationssystem och processer förutsätts det att ibruktagandet sker stegvis.

Det föreslås att definitionen av lägenhetsbeteckningen i 26 § i befolkningsdataförordningen ändras så att den motsvarar definitionen av den permanenta lägenhetsbeteckningen.

Registrering av andra identifieringsuppgifter om lägenheter

Vid sidan av den permanenta lägenhetsbeteckningen ska även i fortsättningen såsom andra identifieringsuppgifter om lägenheten kunna antecknas de uppgifter som ingår i lägenhetsbeteckningen och som det för närvarande föreskrivs om i 26 § i förordningen. Som sådana uppgifter kan registreras den trappbokstav som hör till lägenhetens adress samt lägenhetens eller bostadens nummer. Dessutom är det möjligt att i registret anteckna en bokstav som anger att lägenheten delats, som fogas till lägenhetens identifieringsbeteckning när ett utrymme som ursprungligen hörde till en lägenhet delas upp i två eller flera separata lägenheter. I befolkningsdataförordningen föreslås en ny 26 a § som gäller de andra identifieringsuppgifterna om lägenheter.

Kontroll av uppgifter som gäller utländska medborgare

I regeringens proposition till riksdagen med förslag till en lag om ändring av lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (RP 19/2018) föreslås det till lagens 9 § en ny punkt, varvid gällande 3 mom. blir ett nytt 4 mom. Detta förutsätter att befolkningsdataförordningen ändras så att det i 29 § 2 mom. hänvisas till det nya 4 mom. i befolkningsdatalagen i stället för 3 mom. Således föreslås det att 29 § 2 mom. i befolkningsdataförordningen ändras så att hänvisningen gäller nya 9 § 4 mom.

Ändring av behörighetsfördelningen mellan magistraterna

Bestämmelserna om behörighetsfördelningen mellan magistraterna finns i 44 § i befolkningsdataförordningen. För korrigeringen av de uppgifter som registrerats av de övriga myndigheter som registrerar uppgifter om utlänningar, dvs. Migrationsverket och Skatteförvaltningen, och för rådgivningen till dessa myndigheter ansvarar för närvarande magistraten i Nyland och magistraten i Sydöstra Finland i enlighet med 44 § 1 mom. 3 punkten. Det är ändamålsenligt att koncentrera denna uppgift till en enda magistrat. Magistraterna har sinsemellan kommit överens om att uppgiften ska koncentreras till magistraten i Sydöstra Finland, och därför föreslås det att bestämmelsen i 44 § 1 mom. 3 punkten om att magistraten i Nyland sköter denna uppgift ska strykas.

3 Konsekvenser

Propositionen har inga betydande ekonomiska konsekvenser. Magistraterna har redan tidigare kommit överens om att behörigheten gällande korrigeringen av Migrationsverkets och Skatteförvaltningens uppgifter ska koncentreras till magistraten i Sydöstra Finland, och magistraterna har beaktat de ekonomiska konsekvenserna av ändringen.

Systemändringarna i befolkningsdatasystemet innefattar inte heller sådana ändringar som förutsätter tilläggsanslag på grund av slopandet av den lokala polisens behörighet, slopandet av begreppet barn inom äktenskapet, den nya punkten om fastställandet av moderskap, slopandet av registreringen av uppgifterna om bildandet av fastigheter, ändringen av definitionen av lägenhetsbeteckningen eller registreringen av övriga identifieringsuppgifter om lägenheter. De eventuella ändringarna genomförs som en del av det normala utvecklingsarbetet eller genom sådana separata projekt som redan tidigare har anvisats finansiering.

Beredning

Propositionen har beretts vid finansministeriet. Förslaget har laggranskats vid justitieministeriets laggranskningsenhet.

Utlåtanden om utkastet till förordning gavs av

[Kompletteras efter remissbehandlingen]

4 Ikraftträdande

Statsrådets förordning om en ändring av statsrådets förordning om befolkningsdatasystemet föreslås träda i kraft den xx xx 2018.